

SALMONELLA

Omdat slachterijen steeds meer eisen gaan stellen aan de salmonellastatus van het vleesvarkensbedrijf, krijgen wij daar ook steeds meer vragen over. Dat is niet onterecht, want mensen kunnen ernstig ziek worden als ze met salmonella besmet varkensvlees consumeren zonder dat het goed verhit is geweest. Salmonellabacteriën komen via de bek in het varken terecht. Dat kan dus via besmet water, besmet voer en besmette mest. De bacterie is heel gevoelig voor chloor, uv-licht, uitdroging en een pH die lager is dan 4,5.

Een hoge infectiedruk van salmonella kan door hygiënemaatregelen meestal wel worden teruggebracht. Maar dat lukt niet altijd. Het kan bijvoorbeeld ook zijn dat biggen al op het vermeerderingsbedrijf of tijdens het transport besmet worden.

Besmette varkens die stress ondervinden, scheiden in hoge mate salmonellabacteriën uit. Dieren op transport bijvoorbeeld kunnen daardoor heel veel andere varkens besmetten.

Een bedrijf met een hoge salmonellastatus is meestal gebaat bij het gebruik van aangezuurd voer of drinkwater. Het aanzuren verbetert meestal ook de vertering van het voer, waardoor de technische resultaten verbeteren. Door het voer of water aan te zuren, verandert de pH van de maaginhoud, waardoor de salmonella minder de kans krijgt om te groeien. Daarnaast zorgen de meeste zuren voor een groeiremming van de salmonellabacteriën in de dunne darm. Ook door aanpassingen in de voersamenstelling kunt u de uitscheiding van salmonella beïnvloeden. Meer structuur in het voer en minder bestendig zetmeel remt de groei van salmonellabacteriën in de darm.

ADAPTATIE VAN GELTEN

Als vermeerderingsbedrijven gelten aanvoeren, adviseren wij om veel aandacht te geven aan de quarantaineperiode. We hebben te veel bedrijven gezien waar gelten die geen quarantaineperiode hebben gehad, ontzettend veel problemen veroorzaakten. Inmiddels blijkt ook uit wetenschappelijke literatuur dat een vermeerderingsbedrijf meer kans heeft op Mycoplasma als gelten niet op de juiste wijze geïntroduceerd worden in de zeugenstapel.

Onbeschermd

Een complicerend probleem is dat veel subfokbedrijven een zeer hoge gezondheidsstatus hebben. Vele

ervan zijn bijvoorbeeld vrij van Mycoplasma en APP. Dat betekent dat de gelten van die subfokbedrijven onbeschermd zijn tegen deze infecties. Een niet adequate huisvesting van deze gezonde gelten in een omgeving met zeugen die niet vrij zijn van deze infecties, leidt gegarandeerd tot zieke gelten die dan ook nog eens zoveel kiemen uitscheiden, dat de oudere dieren op het bedrijf ook weer ziek kunnen worden. Een gelt zal op een of ander moment in contact moeten komen met de kiemen op het bedrijf. Dat valt niet te voorkomen. Een varkenshouder moet ernaar streven om dat contact met kiemen op een moment te laten plaatsvinden waarop het zo min mogelijk schade oplevert. Dus niet rond het dekken van de gelt, niet in de dracht en niet na het werpen in de kraamstal. Kortom, de gelt kan alleen kort na aankomst met de bedrijfseigen kiemen besmet worden.

Twee fasen

Vanwege het bovenstaande bestaat de quarantaineperiode uit twee fasen. De eerste is de echte quarantaineperiode. Dan moeten de gelten bijkomen van hun reis. Ze kunnen uitzielen van eventuele infecties die ze bij zich dragen of gekregen hebben tijdens het transport. En doordat quarantaine betekent dat de gelten geen contact hebben met andere dieren op het bedrijf, kunnen ze tijdens het uitzielen geen andere dieren op het bedrijf besmetten. In deze quarantaineperiode kunnen de gelten eventueel ook gevaccineerd worden. Bij voorkeur minimaal een week na aankomst.

De tweede fase is die van de adaptatie. De gelten moeten dan geforceerd in contact komen met de bedrijfseigen kiemen. Als ze daar ziek van worden, kunnen ze in een goede adaptatiestap, ondanks de uitscheiding van veel kiemen, toch geen andere dieren op het bedrijf ziek maken. De gelten kunnen op diverse manieren in contact worden gebracht met de bedrijfseigen kiemen. Een slachtzeug plaatsen tussen de gelten, zodat neus-neus contact mogelijk is, werkt op veel bedrijven uitstekend. Ook kunnen er jutezakken worden opgehangen die eerder bij de gespeende biggen hebben gehangen. Doordat de biggen er flink in gekauwd hebben, bevatten deze jutezakken veel kiemen. Juist de gespeende biggen zijn de dieren op een vermeerderingsbedrijf die veel kiemen verspreiden. De adaptatiefase is dus een gecontroleerde besmetting van de aangevoerde gelten op een moment dat het de minste problemen voor het dier oplevert.